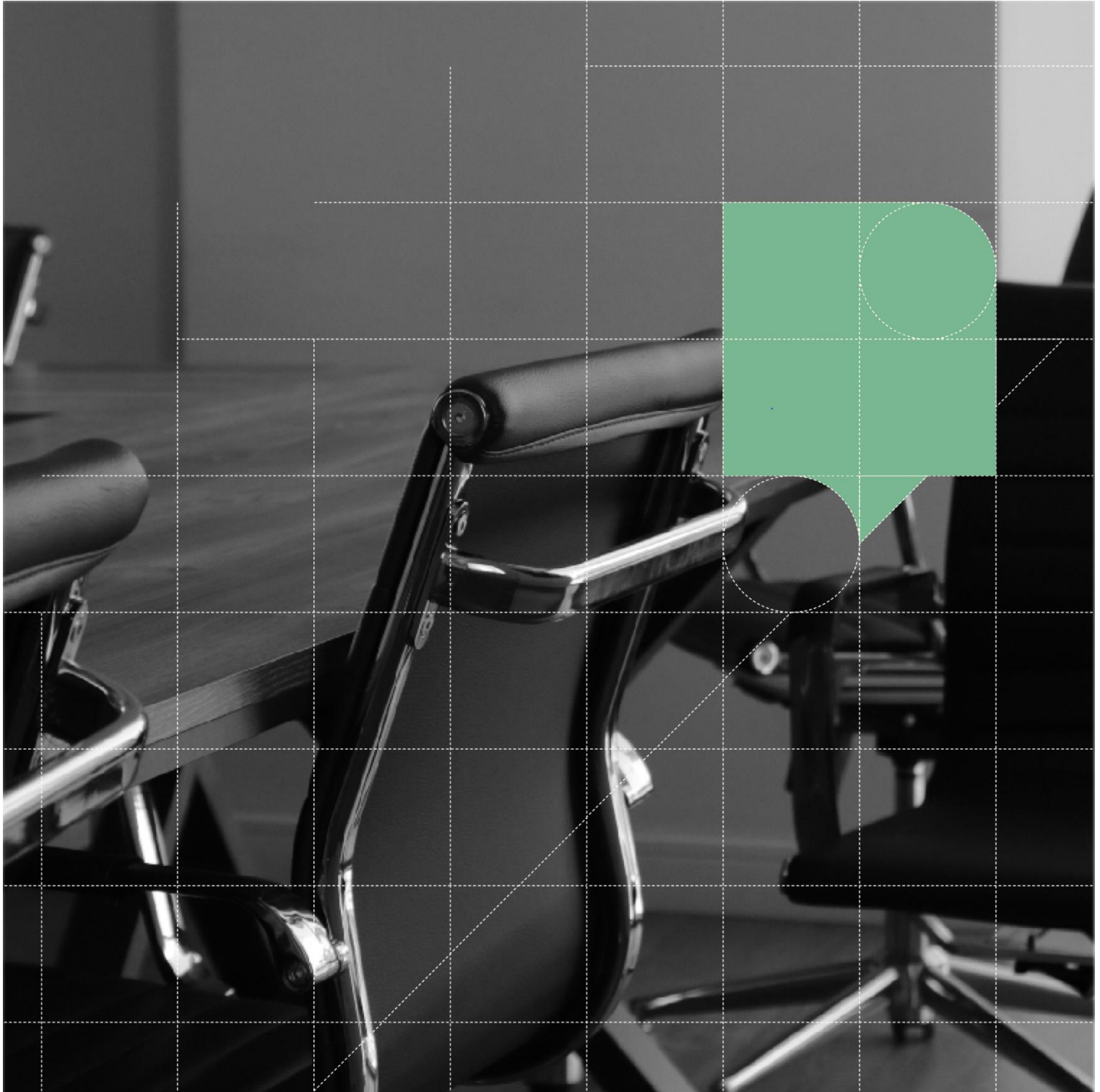

Regelrådets uttalelse

Om: **Forslag til endringer i klimakvoteforskriften og miljø sikkerhetsforskriften**

Ansvarlig: **Miljødirektoratet**

Regelrådets konklusjon: **Forslaget er tilstrekkelig utredet**

Miljødirektoratet

Deres ref.:	Vår ref.:	Vår saksbehandler:	Dato:
2023/7932	23/00205	Jørgen Falkheim	13.11.2023

Uttalelse

Om: **Forslag til endringer i klimavoteforskriften og miljøsikkerhetsforskriften**
Konklusjon: **Forslaget er tilstrekkelig utredet**

Regelrådets samlede vurdering av forslaget

Miljødirektoratet har sendt på høring forslag til endringer i klimavoteforskriften og miljøsikkerhetsforskriften. Hovedforslagene i høringen angir det nærmere virkeområdet for klimavoteloven og EUs klimavotesystem på maritim transportaktivitet, industri, kraftproduksjon og luftfart.

Etter Regelrådets vurdering inneholder høringsnotatet en god gjennomgang av næringer som er berørt av forslagene, og virkningene er tilstrekkelig utredet sett i lys av noe usikkerhet knyttet til forståelsen av rettsaktene fra EU og tidspress for gjennomføring av rettsaktene i norsk rett. Det er videre positivt at utredningen belyser problemstillinger knyttet til små og mellomstore bedrifter. Utredningen kunne vært ytterligere styrket med mer informasjon fra EU-kommisjonens egen konsekvensutredning av forslagene, og en grundigere gjennomgang av nullalternativet.

Regelrådet mener at det i det videre arbeidet med forslagene blir viktig å gjennomgå innrapporteringsløsningene, slik at de administrative byrdene ikke blir større for næringslivet enn nødvendig. Under dette arbeidet blir det også viktig å forsikre seg om at næringslivet ikke må dobbelrapportere data knyttet til utslipp.

Regelrådet mener at forslagene kan føre med seg relativt store kostnader for mange berørte. Det nasjonale handlingsrommet er likevel begrenset, med kun mindre muligheter for nasjonale tilpasninger. Forutsatt at de største kostnadene ved forslaget er knyttet til tiltak der det ikke er nasjonalt handlingsrom, mener Regelrådet at det ikke er andre utforminger som ville gi klart lavere kostnader.

På de neste sidene kan du lese mer om Regelrådets vurderinger. Ta gjerne kontakt ved spørsmål.

Med vennlig hilsen

Sandra Riise
leder av Regelrådet

1 Om forslaget som er sendt på høring

Miljødirektoratet har sendt forslag til endringer i klimakvoteforskriften og miljø sikkerhetsforskriften på høring. Forslaget gjennomfører endringer i direktiv 2003/87/EF (klimakvotedirektivet) og forordning (EU) 2015/757 (MRV-forordningen) i norsk rett. Hovedforslagene i høringen angir det nærmere virkeområdet for klimakvoteloven og EUs klimakvotesystem på maritim transportaktivitet og endringer i regler for overvåking og rapportering av utslipp fra maritim transportaktivitet som er utenfor EUs klimakvotesystem. Forslaget utvider også klimakvotelovens og EUs klimakvotesystems anvendelse for industri, kraftproduksjon og luftfart.

2 Regelrådets mandat og prioritering

Regelrådet skal bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk, jf. vedtekter for Regelrådet § 1. Rådet gir rådgivende skriftlige uttalelser ved høring.

Regelrådet skal vurdere utformingen av forslag til nytt eller endret regelverk, både lover og forskrifter som påvirker næringslivets arbeidsbetingelser og øvrige relevante forhold, jf. vedtektene § 2 første ledd. Rådet står fritt til å prioritere hvilke saker vi gir uttalelser til.

2.1 Hvorfor Regelrådet har valgt å uttale seg om saken

Innlemmelsen av skipsfart i klimakvotesystemet vil påvirke mange norske rederier og skip. Forslaget kan også få konsekvenser for andre berørte parter som bruker skipsfartstjenester eller leverer varer og tjenester til næringen. Flere aktører innen industri, kraftproduksjon og luftfart berøres også av forslaget. Selv om det norske handlingsrommet på området er begrenset, mener Regelrådet at det er viktig at slike forslag utredes grundig og konsekvensene for det norske næringslivet blir tilstrekkelig belyst.

3 Regelrådets vurdering av utredningen

Ifølge Regelrådets vedtekter § 2 første ledd skal Regelrådet ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt. Regelrådets uttalelser tar særlig utgangspunkt i kravene til innhold i beslutningsgrunnlaget i utredningsinstruksens punkt 2-1 Minimumskravene til utredning og punkt 2-2 Omfang og grundighet.

3.1 Beskrivelse av problemet og målet med forslaget

Regelrådet mener at problemet og målet i noen grad er beskrevet i høringsnotatet. Utredningen sier noe om problemene med dagens utslipp, men kunne vært styrket med en gjennomgang av dagens utslippsnivåer, og hvor store utslippsreduksjoner man forventer forslaget vil bidra til. En nærmere beskrivelse av nullalternativet ville gitt et bedre bilde av problemet vi ønsker å løse og hvor vi står i dag. Det vil også kunne gjøre det lettere å estimere kostnadene skipsfarten vil ha med innlemmelsen i klimakvotesystemet.

3.2 Utredning av alternative tiltak

Forslaget har bakgrunn i EU-reguleringer med begrenset nasjonalt handlingsrom. Direktoratet har likevel ved flere anledninger vist til områder med nasjonalt handlingsrom. Dette er positivt da det identifiserer områdene hvor Norge kan tilpasse tiltakene etter nasjonale forhold.

Regelrådet vil likevel påpeke at selv om det nasjonale handlingsrommet er begrenset kan det vurderes om det er hensiktsmessig å innføre avhjelpende tiltak med mål å gjøre omstillingen for berørt næringsliv enklere. Eksempler på tiltak som kan vurderes i det videre arbeidet er for eksempel støtte til overgang til ny teknologi med lavere utslipp.

3.3 Beskrivelse av berørt næringsliv

Regelrådet mener det er positivt at direktoratet oppgir tall på antall berørte til tross for usikkerheten knyttet til estimatene. Dette gjør det lettere å forstå omfanget av forslagene. Næringene er ikke nærmere beskrevet i høringsnotatet. En beskrivelse av utslippene fra de forskjellige næringene kunne gjort det lettere å beskrive nullalternativet, og styrket høringsproblembeskrivelse.

3.4 Utredning av virkninger for næringslivet

Utredningen beskriver de kvalitative virkningene av tiltakene, og kostnadene er i noen grad tallfestet. Regelrådet synes det er positivt at utredningen inneholder en vurdering av virkningene for små og mellomstore bedrifter sammenlignet med større aktører. Det er også positivt at høringsnotatet inneholder en vurdering av mulige ringvirkninger på tilstøtende næringer. Disse vurderingene er viktige for å kunne overskue omfanget av konsekvensene av forslagene. Høringen kunne vært ytterligere styrket med flere detaljer fra EU-kommisjonens egen konsekvensutredning av forslagene, slik det ble gjort i den tidligere høringen om ny klimakvotelov.

3.5 Forutsetninger for en vellykket gjennomføring for næringslivet

Regelrådet synes det er positivt at Miljødirektoratet har gjennomgått og gjort en full omstrukturering av forskriften. Dette kan gjøre det lettere for berørt næringsliv å få oversikt over et avansert og teknisk regelverk. Videre inneholder mange av forslagene opptrappings-/nedtrappingsplaner for å lette overgangen til det nye regelverket for næringslivet.

I det videre arbeidet med forslagene vil det være viktig at det kommer på plass gode løsninger for innrapportering av utslippsdata. Gode løsninger på dette området vil bli viktig for å begrense de administrative byrdene som blir pålagt næringslivet.

4 Prinsipper for god regulering av næringslivet

Regelrådet skal følge den faglige utviklingen og praksis på områdene regelforenkling og regulering, og gi informasjon og generell veiledning som fremmer effektiv regulering, jf. vedtektene § 2 fjerde ledd. I dette arbeidet ser Regelrådet blant annet til bestep praksis i Norge og arbeidet med god regulering i andre land. Regelrådet ser også hen til reglene om tidlig involvering av berørte i utredningsinstruksen punkt 3-1.

4.1 Særskilt vurdering av hensynet til små virksomheter

De fleste virksomheter i Norge er små virksomheter, og disse bidrar i stor grad til den samlede verdiskapningen. Regelrådet jobber for å øke bevisstheten om at tiltak kan påvirke små virksomheter annerledes enn store virksomheter. For eksempel kan administrative oppgaver pålagt gjennom regelverk være mer krevende for små enn for store virksomheter.

Det er positivt at høringsnotatet belyser problemstillingene knyttet til små og mellomstore bedrifter og inneholder en vurdering av hvordan mindre aktører vil kunne påvirkes annerledes enn større aktører. Høringsnotatet inneholder enkelte forslag som skjermer små og mellomstore bedrifter. Regelrådet har forståelse for at det begrensede handlingsrommet gjør det vanskelig å hensynta små og mellomstore bedrifter ytterligere i forslagene som presenteres.

4.2 Involvering av berørt næringsliv i regelverksprosessen

Det kommer frem av høringsnotatet at direktoratet har vurdert høringsinnspillene til forslaget om endringer i klimakvoteloven som var på høring sommeren 2023. Forslaget til endringer i klimakvoteloven er tett beslektet med forslagene som nå er på høring. Det fremgår ikke av høringsnotatet om berørt næringsliv har vært involvert i regelverksprosessen utover dette.

4.3 Rapporteringsbyrder

Høringsnotatet inneholder en rekke nye rapporteringsplikter for både kvotepliktige og ikke kvotepliktige aktører. Gjennomgangen av hvilke segmenter som blir pålagt nye rapporteringsbyrder fremstår som god.

Slik Regelrådet forstår det, vil det være vanskelig å si noe konkret om rapporteringsløsningene før ytterligere rettsakter fra EU blir offentliggjort, da Norge søker å basere seg på EU sine systemer. Når mer informasjon foreligger, vil vi likevel påpeke viktigheten av at det legges opp til et system som minimerer byrdene ved de nye pliktene, og sparer næringslivet for administrative kostnader. Det vil også være viktig at det i arbeidet med de nye rapporteringspliktene gjøres en gjennomgang av datainnsamlingen for å sørge for at næringslivet ikke må rapportere samme utslippsdata flere ganger.

5 Er forslaget utformet slik at målene oppnås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet?

Regelrådet mener at forslagene kan føre med seg relativt store kostnader for mange berørte. Forslagene gjennomfører endringer i klimakvotedirektivet og MRV-forordningen i norsk rett, og det norske handlingsrommet er begrenset. På de områdene hvor handlingsrom er identifisert, kunne utredningen vært klarere på hvilke tiltak som anbefales. Dette handlingsrommet fremstår likevel nokså begrenset. Forutsatt at de største kostnadene ved forslaget er knyttet til tiltak der det ikke er nasjonalt handlingsrom, mener Regelrådet at det ikke er andre utforminger som ville gi klart lavere kostnader.